Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 3470/2025
01.10.2025. године
Б е о г р а д

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Андријашевић, председника већа, Иване Рађеновић, Владиславе Милићевић, Марине Милановић и Весне Мастиловић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Петар Кулић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Миодраг Маричић, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Вишег суда у Сремској Митровици Гж 977/24 од 30.10.2024. године, у седници одржаној 01.10.2025. године, донео је

П Р Е С У Д У

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиље, изјављеној против става првог изреке (у преиначујућем делу) изреке пресуде Вишег суда у Сремској Митровици Гж 977/24 од 30.10.2024. године, као изузетно дозвољеној.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Вишег суда у Сремској Митровици Гж 977/24 од 30.10.2024. године, у преиначујућем делу става првог изреке и у ставу другом изреке, тако што се одбија жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Руми П 237/22 од 18.03.2024. године у ставовима првом и трећем изреке док се у преосталом делу става првог изреке **ПРЕИНАЧУЈЕ,** тако што се обавезује тужени ББ из ... да тужиљи АА из ... досуђени износ од 675 евра са законском затезном каматом од 01.03.2022. године до исплате, исплати у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, у року од 8 дана од дана пријема пресуде и **одбија** захтев туженог за накнаду трошкова парничног поступка.

У преосталом делу става првог изреке, којим је потврђена пресуда Основног суда у Руми П 237/22 од 18.03.2024. године у одбијајућем делу, ревизија тужене се **ОДБИЈА** као неоснована.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиљи накнади трошкове ревизијског поступка од 52.380,00 динара у року од 8 дана од дана пријема отправка ове пресуде.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Основног суда у Руми П 237/22 од 18.03.2024. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев и тужени је обавезан да тужиљи, на име доприноса у стицању током ванбрачне заједнице, исплати 675 евра са законском затезном каматом од 01.03.2022. године до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев у делу којим је тужиља тражила да се тужени обавеже да јој исплати

износ од још 675 евра, преко досуђених 675 евра, а до тражених 1.350 евра. Ставом трећим изреке, тужени је обавезан да тужиљи накнади трошкове парничног поступка од 103.522,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Вишег суда у Сремској Митровици Гж 977/24 од 30.10.2024. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба тужиље, а усвојена жалба туженог и потврђена је првостепена пресуда у побијаном одбијајућем делу одлуке за исплату 675 евра, а преиначена у побијаном усвајајућем делу одлуке о главној ствари, тако што је одбијен тужбени захтев тужиље којим је тражила да се тужени обавеже да јој, на име доприноса у стицању током ванбрачне заједнице, исплати 675 евра са законском затезном каматом од 01.03.2022. године до исплате, као и да јој накнади трошкове парничног поступка од 103.522,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате. Ставом другим изреке, тужиља је обавезана да туженом накнади трошкове парничног поступка од 118.125,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужиља је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права са предлогом да се о ревизији одлучи као изузетно дозвољеној, применом члана 404. ЗПП.

Одлучујући о дозвољености изјављене ревизије на основу члана 404. став 2. ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11... 18/20 и 10/23 – други закон), Врховни суд је оценио да су испуњени услови за одлучивање о посебној ревизији тужиље (у преиначујућем делу одлуке), ради уједначавања судске праксе, па је на основу члана 404. став 2. тог закона одлучио као у ставу првом изреке.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП, Врховни суд је утврдио да је ревизија тужиље делимично основана.

У поступку није учињена битна повреда поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља и тужени су били у ванбрачној заједници која је престала у фебруару 2022. године. Утврђено је да је између туженог, као купца и ВВ из ..., као продавца, закључен је уговор о купопродаји моторног путничког возила марке „...“ тип „...“, рег.озн. бр. ... ...-..., година производње ..., бр. шасије ... и бр. мотора ..., који је оверен код јавног бележника 14.06.2021. године. Возило је купљено у току трајања ванбрачне заједнице парничних странака за потребе те заједнице и купац је исплатио продавцу 1.050 евра. Возило се водило на имену туженог, да би лакше обавеио технички преглед, што је била заједничка одлука, а парничне странке су заједно ишле да виде возило код продавца, код кога се возило налазило и заједно су преговарали са продавцем, те заједно платили (које возило је тужени отуђио). Тужиља је у тужби определила вредност возила у износу од 1.350, који износ тужени није оспоравао током поступка.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је делимично усвојио тужбени захтев, налазећи да је возило било заједничка имовина парничних странака са једнаким уделима, да је купљен за потребе њихове породице, па код чињенице да тужени није оспоравао вредност возила од 1.350 евра, туженог је обавезао да тужиљи исплати 675 евра са припадајућом каматом од 01.03.2022. године, с обзиром

да је ванбрачна заједница престала у фебруару 2022. године, док је у преосталом делу одбио тужбени захтев оценивши да тужиља у смислу правила о терету доказивања није доказала да је наведено возило представљало њену посебну имовину.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев, у смислу одредбе члана 395. ЗОО, будући да је тужиља тражила да се тужени обавеже да јој исплати 1.350 евра са припадајућом каматом, али да није тражила да се исплати у динарској противвредности и према курсу који важи у тренутку испуњења обавезе.

По оцени Врховног суда становиште другостепеног суда засновано је на погрешној примени материјалног права.

Одредбом члана 171. став 1. Породичног закона („Службени гласник РС“, бр. 18/05, 72/11 - др. закон и 06/2015), прописано је да имовина коју су супружници стекли радом у току трајања заједнице живота у браку представља њихову заједничку имовину, док је одредбом члана 177. истог закона прописано да се деобом заједничке имовине сматра утврђивање сувласничког удела сваког супружника у заједничкој имовини. Према одредбама члана 180. истог закона, ако супружници не могу да се споразумеју о деоби заједничке имовине, деобу врши суд (став 1) и претпоставља се да су удели супружника у заједничкој имовини једнаки (став 2). Одредбом члана 191. истог закона прописано је да имовина коју су ванбрачни партнери стекли радом у току трајања заједнице живота у ванбрачној заједници представља њихову заједничку имовину (став 1), а на имовинске односе ванбрачних партнера сходно се примењују одредбе овог закона о имовинским односима супружника (став 2).

У конкретном случају, тужиља је поставила стварно правни захтев за утврђење сувласничког удела супружника у заједничкој имовини - путничком аутомобилу, марке „...“ тип „...“, рег.озн. бр. ... ...-..., по основу стицања у току ванбране заједнице (као основни захтев), који је током поступка повукла, истичући да је тужени отуђио возило, а по том основу као евентуални тужбени захтев поставила је облигационо правни захтев за исплату новчане противвредности свог удела на наведеном возилу. Имајући у виду наведено, те чињеницу да је пре деобе заједничке имовине тужени неовлашћено располагао наведеним возилом, то је по оцени Врховног суда правилан закључак првостепеног суда да је возило било заједничка имовина парничних странака са једнаким уделима, а које су странке стекле радом у току трајања заједнице живота у ванбрачној заједници. Код утврђеног да предметно возило марке представља заједничку имовину странака, да је продато (у ком делу је првостепени суд прихватио исказ тужиље као истинит) и да је тужени задржао новац од продаје, правилан је закључак првостепеног суда да тужиљи припада право да од туженог тражи исплату новчане противвредности ствари (за сувласнички удео од 1/2 делова), сагласно њеном доприносу у стицању предметног возила, те закључак да је неоснован тужбени захтев преко досуђених 675 евра а до тражених 1.350 евра, с обзиром на законску претпоставку да су удели супружника у заједничкој имовини једнаки.

Међутим, у односу на исплату главног дуга и камате, погрешно је примењен члан 395. ЗОО, јер је у питању девизно потраживање везано за валуту евро. Према члану 395. ЗОО, ако новчана обавеза гласи на плаћање у страној валути или злату, њено испуњење се може захтевати у домаћем новцу према курсу који важи у тренутку испуњења обавезе (валутне обавезе). Конверзија главног дуга и камате може се с тога вршити само у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на

дан исплате. Имајући у виду наведено, у смислу члана 395. ЗОО, тужиља као поверилац новчаног потраживања у еврима има право да од туженог захтева исплату дугованог са припадајућом каматом у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате, због чега је у наведеном делу првостепена пресуда морала бити преиначена услед делимично погрешене примене материјалног права.

Како је поводом ревизије тужиље преиначена побијана другостепена пресуда и одбијена жалба туженог, то је другостепена пресуда преиначена и у погледу одлуке о трошковима, тако што је потврђена и одлука о трошковима првостепеног поступка и одбијен захтев туженог да се тужиља обавеже да му накнади трошкове поступка.

Из наведених разлога, применом члана 416. став 1. и 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставовима другом и трећем изреке.

Тужиља је делимично успела у поступку по ревизији, па јој на основу члана чланова 153. став 1, 154. став 2. и 163. став 2. ЗПП припадају опредељени трошкови ревизијског поступка. Висина је одмерена на име тражених трошкова и то: за састав ревизије од 27.000,00 динара, према важећој Адвокатској тарифи, као и на име судских такси за ревизију 10.152,00 динара и одлуку о ревизији 15.228,00 динара, одмерено према тарифном броју 1. и 2. таксене тарифе Закона о судским таксама („Службени гласник РС“ број 28/94... 95/18).

На основу члана 165. став 2. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу четвртом изреке.

Председник већа – судија
Мирјана Андријашевић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић